

Βαλκάνια: Το κλειδί της νέας τάξης...

Του ΜΑΝΟΥ ΔΑΝΕΖΗ*

Το κλειδί του σχεδιασμού της νέας Ευρωπαϊκής τάξης, όπως την βλέπουν οι υπερδυνάμεις, είναι ασφαλώς τα Βαλκάνια.

Όσον αφορά τις εξελίξεις της περιοχής, είναι ενδιαφέρον να αναφερθούμε σε δύο σημαντικούς παράγοντες που παρεμβαίνουν με απρόβλεπτες συνέπειες στις εξελίξεις στην περιοχή.

1. Η Γερμανική παρέμβαση

Με την πάροδο του χρόνου, γίνεται συνείδηση ότι η ταχύτατη, και φαινομενικά χωρίς εγγυήσεις, ανασύσταση της Γερμανικής αυτοκρατορίας, υπήρξε αποτέλεσμα αφανών συμφωνιών των υπερδυνάμεων, που σαν στόχο είχαν την συνοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Σήμερα, όπως ήταν αναμενόμενο, η Γερμανία δρώντας σαν περιφερειακή δύναμη, αναζητεί εθνικές διεξόδους προς την Μεσόγειο θάλασσα, η οποία αποτελεί τον κύριο δρόμο προς τις πλουτοπαραγωγικές πηγές της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής. Πρώτη επιδίωξή της ήταν η διάνοξη της εξόδου προς την Αδριατική διαμέσου της Κροατίας και Σλοβενίας. Η υλοποίηση του σχεδίου αυτού απαιτούσε την διάλυση της σημερινής Γιουγκοσλαβίας μέσω της υποκίνησης εθνικιστικών και αυτονομιστικών τάσεων στις πιο πάνω περιοχές.

Επειδή όμως ο θαλάσσιος δρόμος μέσω Αδριατικής δεν είναι και ασφαλής, εφόσον ελέγχεται από δύο τοπικές θαλάσσιες δυνάμεις της περιοχής, την Ελλάδα και την Ιταλία, όπως και παλαιά, κύριος Γερμανικός στόχος είναι η Μεσογειακή έξοδος μέσω Ελλάδας. Η υλοποίηση ενός τέτοιου σχεδιασμού απαιτεί δραματικές διευθετήσεις στις περιοχές Βοσνίας Ερζεγοβίνης και Αλβανίας, μέσω της υποκίνησης ενός νέου κύκλου εθνικιστικών και αυτονομιστικών εκρήξεων. Κύριος φραγμός αυτών των επιδιώξεων στέκεται η Σερβία, την δύναμη της οποίας ο Γερμανικός παράγοντας προσπαθεί να εκμηδενίσει. Στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας εντάσσεται η Γερμανική βοήθεια προς τα Σκόπια προκειμένου να δημιουργήσουν ένα κράτος σφήνα ανάμεσα σε δύο φυσικούς συμμάχους της περιοχής, την Ελλάδα και την Σερβία. Η προσπάθεια αυτή είναι κατανοητή εφόσον η μόνη δύναμη που είναι δυνατόν να ανατρέψει τους Γερμανικούς σχεδιασμούς στην περιοχή είναι ένας ενιαίος γεωγραφικά, πολιτικός και στρατιωτικός άξονας Σερβίας - Ελλάδας. Ένας τέτοιος αποτρεπτικός άξονας, ασφαλώς και θα είχε μελλοντικά την συμπαράσταση, των ΗΠΑ, της Ρωσίας, αλλά και πολλών Ευρωπαϊκών χωρών, που μη ξεχνώντας το 3ο Ράιχ, δεν θα ήθελαν να δουν την δημιουργία ενός 4ου.

Ένα άλλο μέσον πίεσης προς την Ελλάδα, προκειμένου να μην δημιουργήσει άξονα με

την Σερβία, είναι η πρόσκαιρη ενθάρρυνση της Τουρκίας να δομήσει το Βαλκανικό μουσουλμανικό τόξο στα Ελληνικά σύνορα. Η υποκινούμενη εμπλοκή του Τουρκικού παράγοντα στα προβλήματα της περιοχής, δίνει την δυνατότητα στην Γερμανία να χρησιμοποιεί την Τουρκική επεκτατικότητα στο Αιγαίο, τη Θράκη και την Κύπρο, σαν αποτρεπτικό παράγοντα, μιας ευρύτερης Ελληνοσερβικής σύγκλισης.

Η Ιταλική και Παπική παρέμβαση

Σημαντικοί παράγοντες που παρεμβαίνουν στις εξελίξεις της περιοχής είναι η Ιταλία και το Βατικανό, των οποίων τα συμφέροντα φαίνονται ότι εξυπηρετούνται ακόμα μια φορά, από τους Γερμανικούς σχεδιασμούς.

Η Ιταλία έχοντας άμεσες βλέψεις προς τα Αλβανικά παράλια στην Αδριατική, έχει περιορισμένες δυνατότητες στρατιωτικής επέμβασης στην περιοχή, αν και αποτελεί επιτυχία της η εγκατάσταση στα Αλβανικά παράλια, άοπλης προς το παρόν στρατιωτικής δύναμης, που μπορεί όμως άμεσα να μετατραπεί σε ένοπλη. Γνωρίζοντας αυτή την αδυναμία της, χρησιμοποιεί σαν παράγοντες άσκησης πολιτικής στην περιοχή, τις σχετικές οικονομικές δυνατότητές της, τα κέντρα λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και την θρησκευτική πολιτική του Βατικανού.

Το Παπικό κρατίδιο νιώθει ότι βρίσκεται υπό απειλή, μπροστά στο ξύπνημα του γίγαντα της Ορθοδοξίας, την οποία είχε περιθωριοποιήσει για μια μεγάλη χρονική περίοδο.

Τα εκατοντάδες εκατομμύρια των Ορθοδόξων της Ρωσίας, της Αμερικής, της Βουλγαρίας, Σερβίας, Ελλάδας κ.λπ., δημιουργούν κατά την άποψη του Βατικανού, έναν ασφυκτικό κλοιό γύρω από τα τεράστια οικονομικά του συμφέροντα.

Στα πλαίσια αυτών των φόβων το Βατικανό έχει κάθε λόγο να ενθαρρύνει την δημιουργία ενός Σκοπιανού κρατιδίου που δεν θα διασπά απλά την γεωγραφική, αλλά και την θρησκευτική συνοχή ενός άξονα Ελλάδας - Σερβίας. Οι παρεμβάσεις όμως συνεχίζονται. Σε επόμενο σημείωμα θα αναφερθούμε στους ακροβατισμούς των ΗΠΑ, Ρωσίας και Τουρκίας.

* Ο Μάνος Δανέζης είναι Επίκουρος Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών